

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวิสต์	วันที่ 14 ก.ค. 2551	ปีที่ 38	ฉบับที่ 1380	หน้า 5
--------------------------------	------------------------	-------------	-----------------	-----------

มรดกสาขานา

เต่า : ความเชื่อล้านนา

เต่า เป็นสัตว์เลื้อยคลานในอันดับ Chelonia ตัวของเต่าถูกหุ้มด้วยกระดอง มีหลายชนิด หลายวงศ์ ทั้งที่อาศัยอยู่บนบกและในน้ำ

ในแง่ของความเชื่อของชาวล้านนา มีทั้งความเชื่อด้านการบริโภคเนื้อเต่า การปล่อยเต่า การนำกระดองเต่าไปไว้ในยังข้าว การทำนายคนไข้จากรูปเต่า คาถาพญาเต่าและยันต์พญาเต่า กล่าวคือในการบริโภคเนื้อเต่า เมื่อนำเนื้อเต่ามาปรุงเป็นอาหารรับประทานกันในครอบครัว ขณะที่กำลังรับประทานอยู่นั้น บังเอิญมีบุคคลภายนอกเข้ามา จะไม่มีการเชื้อเชิญให้ร่วมรับประทาน ซึ่งโดยปกติ ชาวล้านนาจะต้องเอ่ยปากเชิญทุกครั้งเมื่อแขกมาหาในช่วงขณะดังกล่าว ทั้งนี้เชื่อกันว่า หากเรียกหรือเชิญให้บริโภคเนื้อเต่าร่วมกัน จะก่อให้เกิดแห่งหนายต่อกันและกันภายหลัง ด้านการปล่อยเต่า นิยมปล่อยเต่าให้เป็นอิสระในพิธีกรรมสืบต่ออายุ เช่นการทำบุญสืบชาติ ช่วงเทศกาลปีใหม่ (สงกรานต์) พิธีสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น ด้วยเชื่อว่า เต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืนนานเป็นร้อย ๆ ปี การปล่อยเต่าจะทำให้อายุยืน และยังเชื่ออีกว่า ถ้านำกระดองเต่าไปไว้ในยังข้าว พร้อมบอกกล่าวขอให้เต่าช่วยพุ่มพุกรักษาเมล็ดข้าวไว้อย่าให้สูญหายไปไหน เชื่อว่าจะทำให้มีข้าวรับประทานไปตลอดปี ไม่มีการสิ้นเปลือง

การทำนายคนไข้จากรูปเต่า

ในตำราโหราศาสตร์ที่เรียก "เมื่อเต่า" (เมื่อ = ถูก, ยาม) ใช้รูปเต่าเป็นหลัก แล้วให้นับเลขตามจำนวนอายุของคนไข้ แล้วดูคำทำนาย เพื่อประกอบพิธีกรรมคู่กับการรักษาอาการไข้จากรูปท่านให้นับเลขเริ่มที่เลข ๑ ๒ ๓ ตามลำดับไปเรื่อย ๆ จนครบอายุปัจจุบันของคนไข้ แล้วทำนายตามตัวเลข ดังนี้

ตกเลข ๑ ชื่อว่า "น้ำบ่อแก้วจิมชาย" (น้ำบ่อแก้วซึมทราย) โรคมีกับตัวอยู่แล้ว รักษาหายยาก

ตกเลข ๒ ชื่อว่า "ผิดผีเรือนบ่เลี้ยง" คนไข้ผิดผีเรือนคือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามจารีตของผีเรือน แล้วไม่ยอมเซ่นวักตามธรรมเนียม การรักษาจึงต้องเซ่นผีเรือนด้วย

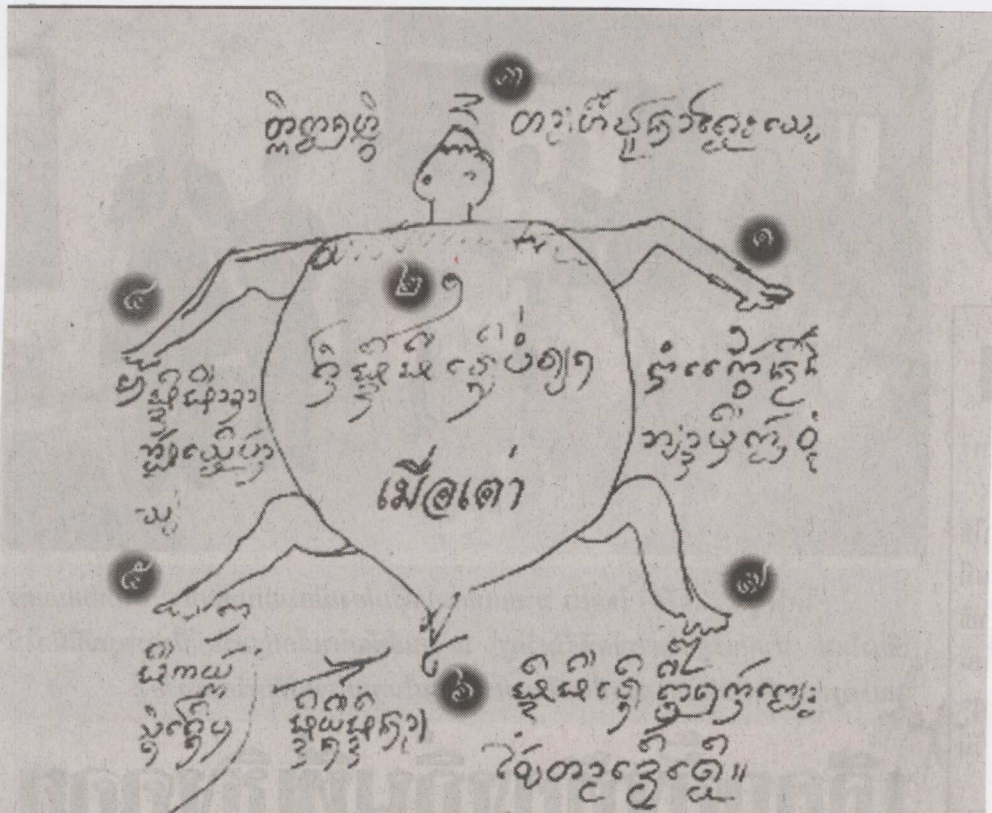
ตกเลข ๓ ชื่อว่า "ตกท้องหลัว" อาการโรคหนักมากถึงขั้นเสียชีวิต แต่หากทำการสะเดาะเคราะห์ ก็จะหายจากโรคที่เป็นอยู่

ตกเลข ๔ ชื่อว่า "ผิดผีอารักษ์กับเลื้อบ้าน" คือ คนไข้ประพฤติดิจจารีตของเลื้อบ้านอารักษ์เมือง การรักษาต้องเซ่นบูชาเลื้อบ้านอารักษ์เมืองด้วย

ตกเลข ๕ ชื่อว่า "ผิดผีกะยัก" คนไข้ประพฤติดิจโดยล่วงละเมิดหรือก้าวก่าย ผิดกะยัก ทำให้ผีกะยักไม่พอใจ การรักษาจึงต้องเซ่นสังเวยด้วยเครื่องเซ่นที่มีจำนวน ๔ อย่าง เช่น อาหาร ๔ อย่าง เครื่องเซ่นประกอบอย่างละสี่ เป็นต้น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ค. 2551	38	180	5

ตกลเลข ๖ ชื่อว่า "ผิดหญิงผิดชาย" คนใช้ประพจน์ผิดจาริตของหนุ่มสาว ต้องเช่น วิกเลียงดูผิบรรพบุรุษฝ่ายหญิง ควบคู่ไปกับการรักษาอาการไข้

ตกลเลข ๗ ชื่อว่า "ผิดผิเรือนพี่น้องกัน" คือประพจน์ผิดจาริตผิเรือนของญาติพี่น้องสายตระกูลเดียวกัน ต้องเช่นสังเวศผิดดังกล่าว ด้วยเครื่องเช่นและข้าวตอกดอกไม้ ขณะทำการรักษา

คาถาพญาเต่า

คาถาพญาเต่า โดยทั่วไป คือ "นา สึง สี โม" ซึ่งบางตำราอาจเพิ่มบทอื่นเข้ามา เช่น "พุทธะสังมิ" ดังตัวอย่างคาถาทำน้ามนต์ประพรมสินค้าบทหนึ่งว่า

โอม พุทธะสังมิ สึง สี โม นา

โอม ัมมะสังมิ โม นา สึง สี

โอม สึงมะสังมิ สี โม นา สึง ๑

ยันต์พญาเต่า

ยันต์พญาเต่านี้มีทั้งยันต์พญาเต่าคำและยันต์พญาเต่าเลือน อาณาภาพของยันต์มีมากมาย ตามแต่อุปเท่ห์ที่จะบอกวิธีใช้ แต่โดยทั่วไปนั้น มักลงใส่แผ่นโลหะ ติดฝาบานเรือนให้อยู่เย็นเป็นสุข และติดร้านค้าให้ซื้อขายคล่อง

เรื่องราวความเชื่อเรื่องเต่า เท้าที่ค้นพบเบื้องต้นมีอยู่เพียงแค่นี้ก่อน หากท่านผู้อ่านจะมีสิ่งใดเพิ่มเติม กรุณาแจ้งด้วย จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง.

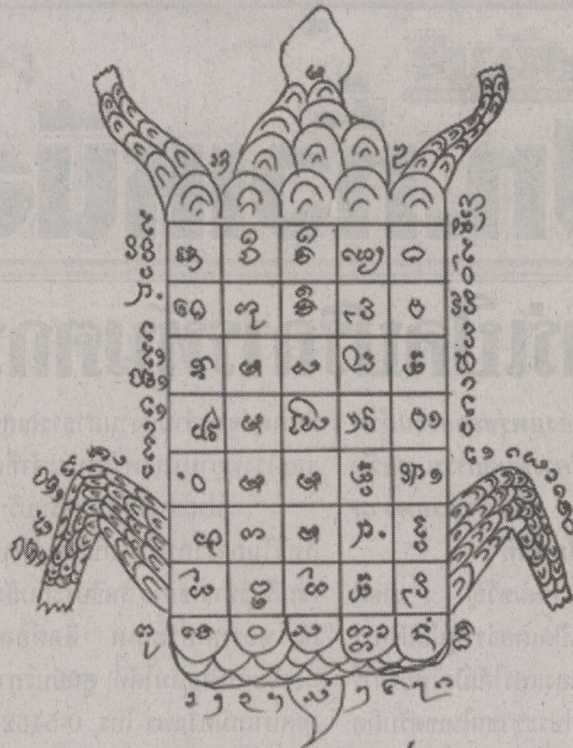
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2553/

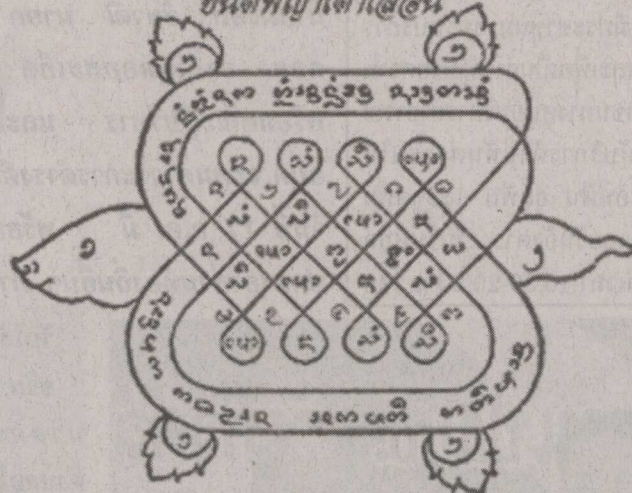
00167

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ค. 2551	38	1380	5

ยันต์อุกฤษณะเต้าคำ

ยันต์พญาเต้าเสือ

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดยจรัสพันธ์์ ตันตระกูล)